

mokra, előkészített törvények gyors életbeléptetésére semmi szükség. A fő, hogy a gyönyörű országában lármázni lehessen. Lármázni minél többet. Hiszen oly remek az a pazar fényű palota, oly édes ott andalogni a káprázató pompában és olyan jól esik munkátlanságban heccekben bővelkedni, kipróbálva az ülésterem viszhangját! Előre, dicsők! Így lehetünk a népszerűség kiskirályai! Így kaphatunk fátylas zenét! Bolond, aki dolgozni akar! Kiabálás a legszebb nemzeti erény!

A volt nemzeti-párt átlásfoglalása.
Politikai tudósítónk arról értesít, hogy a képviselőház mai (keddi) ülésének ismét nagy eseménye lesz. Szentiványi Árpád, a volt nemzeti párt alelnöke és jelenleg a szabadelvűpárt alelnöke fog felszólalni és beszédét általános nagy érdeklődéssel várják, mert azt úgy tekintik pártkülönbség nélkül, mint a volt nemzeti-párt álláspontjának kifejtését. Szentiványi már ma fel akart szólalni — de a kormány tagjaival való értekezés után holnapra halasztotta beszédét. Szentiványi reflektálni kíván az ellenzék mindamaz ellenvetéseire, a melyeket a volt nemzeti pártnak a múltban követett magatartásához fűztek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, febr. 9.

A viharos napok után teljes csend állott ma be. A vita simán, zavarok nélkül és a Domahidy beszédét kivére szinte

itáltól részint a Pali jókedvétől. Mert bizony mikor már semmi összetörni való nem akadt, Pali a cimborák fejét kezdte kopogtatni.

Most is épen egy tele borosüveg röpül ki az ablakon s majdnem fején talál egy kis három éves kis fiúcskát.

A gyermek nem ijedt meg. Oda sompolyog az alacsony ablakhoz s mosolyogva beszél: „Ed's apán én vagyok ne haragudjék...”

A hatalmas férfi, mint szélütött, megáll az eszeveszett táncal. Egy pillanatig az összetörött ablakra bámul, a másik pillanatban ölén a gyerek.

— Palikám, édes fiam!

Aztán oda dől egy kanapéra. Hosszasan nézi a fiút.

Hogy hasonlít az anyjára, csak a szeme kék, az az apjéé. Hogy szerettem én ezt az asszonyt hogy utálok most! A rongy! a falu szegénye!

Hát rossz voltam én? Utőttem én! Dolgoztam éjjel-nappal, hogy ő és gyermekünk szükségét ne lássanak és ő... Eh koresmáros még egy iccét! Józsi te meg huzzad, míg én nem hegedülök a hátadon.

A cigány huzza, mint repedt hegedűjéből kitélik: Pali most már a fiával járja tovább.

A gyermeknek tetszik a multság egyideig.

Majd a forgástól elálmosodva, átöleli apja nyakát és esendesen sugja:

— Gyerünk haza, édesapám.

Az apa megtántorodik, mintha vala-

teljes unalom mellett folyt, holott két szüzsónok is volt. Az első Balogh Mihály a nagyszalontai kerületnek minap megválasztott képviselője, a ki — nem akarunk róla rosszakat mondani, — semmi újat sem mondott, hanem megismételte, azokat a miket elvtársai közül sokan ma sem egyszer elmondták.

Rokonszenves volt a Domahidy Elemér felszólalása, a ki az ellenzék esendjét is biztosítani tudta és a kit Fejérvári miniszter is melegen üdvözölt. Szalay László aztán valóságos obstrukciós beszédet mondott kiesiny hallgatóság előtt.

A ház és a folyosók hangulata általában békés volt és szinte úgy tűnt fel mintha normális tárgyalás folyne.

A karzatok ma is zsufolásig megteltek, de a hölgyek különösen nagy eselődással szemlélték a nyugodt, esendes tárgyalást.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán báró Fejérvári Géza, Láng Lajos, Darányi Ignác és Cseh Ervin.

Elnök fél 11-kor nyitja meg az ülést es bemutatja az irományokat.

Az ujoncjavaslat.

Balogh Mihály nem fogadja el a javaslatot, O a ki a nép között él, tudja legjobban, hogy a nép mily szomorú anyagi viszonyok között él és már-már elvesztette szebb jövőbe vetett hitét. — 12000 munkaképes embert akar a kormány újból elvonni a kenyérkeresettől és ennek megfelelőleg követelnek újabb pénzadókat is, de ezeket a nemzet meg nem adhatja.

mi retteneteset hallott volna, ijedten tekint szét.

— Haza, fiam? Nincs nekünk már otthonunk. Itthon vagyunk mi az egész világon mindenütt.

— Hát menjünk édesanyámhoz.

— Anyád? Verje meg az Is... Nem, a gyermek ne hallja az átkot. Hej pedig ha most kezébe akadna az az elvetemült asszony!

A gyermek lassan lekuszik apja öléből s esendesen vezeti az ajtó felé. A férfi megy utánna. Magában tovább tüzi gondolatait.

— Igen, ha élembe kerül, megfogom, azt a megromlott lelkét, hogy Isten előtt se tudja kimenteni szegényét.

Eszre sem veszi, hogy házuk elébe értek. Csak arra eszmél, hogy Palika már nincs mellette. Ott a Duna partján esüng már az anyja nyakában.

— Megvagy hát rosszpénz! Életem megromtója, jó helyen vagy épen.

— Pál, ne bántson; magam megyek a halálba, mert ezzel bizonyítom be ártatlanságomat. Szerettem kendet hűségesen és szerettem most is az utolsó percemben.

— Ed's apám, még se megyünk haza?

A házastársak ijedten néznek egymásra. Az apa mintegy mély álomból ébredne fel, szól az anyához:

— Gyerünk haza asszony, álmos a Palika, talán éhes is már!

A honvédségről szólva, azt mondja hogy csak a keretek vannak meg, de a létszám hiányos.

Fejérvári miniszter: Fájdalom.

Hentaller Lajos: Dehogy fájdalom.

Balogh Mihály ezután újból a nép elszegényedéséről beszél és azt mondja, hogy a kisgazdák nagy része már csak névleg tulajdonosa földjének, mert úgy el van adósodva, hogy aktív vagyona már nincs mit kap a nép az államtól sok anyagi áldozatáért? Semmit. Még az oktatását is fizetnie kell, holott az államnak az ingyen oktatást kellene behozni. Ismétli, hogy a javaslatokat nem fogadja el, hanem a beadott határozati javaslatokhoz csatlakozik (Helyeslés balról.)

Domahidy Elemér adandó szavazatát akarja megindokolni. Tulajdonképpen miről van szó? Csupán az áldozatokról, a miket újabban hoznia kell a nemzetnek.

Hentaller Lajos: Hát az ujonc-emelés?

Domahidy: A 12000 ujonc, a mely felemelt létszámot most a kormány kéri, tulajdonképpen csak azokat a póttartalékosokat pótolja, akik helyett ez ujoncokat behívják. E póttartalékosok épen rövid kiképzésük miatt ugyanis majdnem használhatatlanok a háboruban. A kormány a szükség kényszere alatt állott elő ezzel a javaslattal, mert az ország biztos védelme lebegett előtte.

Az ország védelmét sokan semmibe se veszik, sőt kiesinylik, holott ha most még akút baj nincs is, de senki sem áthat jót ezért, mikor válik a helyzet akuttá és akkor a véderőnek készen kell állania. (Helyeslés jobbról.)

Katonai ügyekben nem szakértő ugyan, de a mikor a honvédelmi kormány stratégiai szükségnek tartja az ujonclétszám emelését és a mikor az ezzel járó költségek az ország bevételeiben és illetve bizonyos megtakarításokban fedezetet találnak, akkor a javaslatot elfogadhatónak tartja. (Élénk helyeslés jobbról.)

Mezőssy azt mondta, hogy a jobboldalról senki sem törődik a nép teherviselési képességével. Igenis törődnek, de a jelen javaslat által előidézendő költségek meg fognak térülni a harmadévből szabadságoltak által elérendő megtakarításban. (Helyeslés.) Elfogadja a javaslatot azért is, mert a honv. miniszter kötelező ígéretet tett a két éves szolgálati időre nézve. Nagy kár, hogy az ellenzék kiesinyíti a katonai életet, úgy hogy a nép is naplopásnak tekinti azt és elfeledkezik a háborúról.

Gabányi: Naplopás is az!

Kristóffy: Hiszen maga is katona volt.

Gabányi: Naplopás is volt az! (Derülség.)

Domahidy: A véderőtörvény revízióját kéri, mert 12 év óta sok módosítás történt. A javaslatot bizalomból is elfogadja. (Élénk helyeslés jobbról.)

Szalay László a javaslatot nem fogadja el. Kritizálja Andrassy beszédét és azt sajnálja, hogy egy történelmi multtal bíró mágnás ily kevéssé törődik a nemzet érzelmeivel.

A nép nem bírja ki a teheremelését. A katonaeletet sohasem fogja megkedvelni a magyar, a mig német komandóra exerciroztatják.

Gabányi: Magyarul kell beszélni velök! Magyarul!

Fejérvári: Igen, kollega ur: (Élénk derülség.)

Hentaller: Mindaketten bezuppáztak.

Szalay: A katonai élelmezésről szó

ezután és azt mondja, hogy a katonák éheznek és a szállítók meggazdagodnak. A német verseny nyelv csak arra való, hogy fenttartsák a hadsereg idegen jellegét és a régi hagyományos szellemet. Azért kell a német szó, hogy a nemzet a hadsereget a magáénak ne mondassa. (Tetszés a szélbalon.) A honvédelmi miniszter vívmányait nem tartja vívmánynak. A zászlókérdést nem kell megoldani, hanem a magyar zászlót kell használni a magyar hadseregben. Fájdalmalm látja, hogy a király a nemzet iránt még mindig nem viseltetik bizalommal. (Ugy van! Ugy a szélbalon.)

Elnök: (csenget) kéri a szónokot, hogy csak a kormány ténykedésével foglalkozzék, mert az a felelős! (Zaj a szélbalon.)

Szalay a burhaborura célozva a tarackágyukat feleslegesnek tartja. A javaslatot nem fogadja el.

Szünet után.

Bakó József a legerélyesebben tiltakozik a katonai javaslatok ellen, melyek tönkre teszik a nemzetet. A honvédelmi miniszter nem törődik Magyarországgal és a magyar nép érdekeivel, csak az ő Ausztriája boldoguljon. (Derűtség jobbról.) A míg a költő azt mondja: pusztulunk, veszünk, addig a kormány oly javaslatot terjeszt elő, a melyek areul csapása a népnek. (Derűtség jobbról.) A nép szegény és a királynak fizetésemelést kérnek. A nép érdekeivel nem törődnek. Ezután még hosszabban beszél a javaslat ellen, a melyet nem fogad el.

Az ülések meghosszabbítása.

Az ülés végén

Szell Kálmán indítványt nyújtott be, hogy szerdától kezdve az ülések délután 3 óráig tartanak. Az indítvány fellett holnap szavaznak.

Debrecen multjából.

Felhívás és kérelem.

— február 10.

Zoltay Lajos, a kinek tollából már oly sok becses történelmi munka került ki, fontos munkára vállalkozott.

A jeles történetíró megakarja örökíteni korszakokként Debrecen külső területeinek fejlődését. Erre vonatkozólag vesszük a következő felhívást ajánlva azt a Debrecen multja iránt érdeklődő közönség figyelmébe.

Debrecen városa külterületének alakulását és fejlődését korszakokként XIV. XV. század: török hódoltság ideje és XVIII. század) térképileg megrajzolni óhajtom. E célból ismerni szeretném pontosan mindama falvak helyét, a melyek a török világban elpusztultak, Debrecen határterületét gyarapították. E falvak nagy részének nyomait az ekevas már egészen eltüntette. De itt-ott néha felszínre kerülnek a templomromok törmelékei, tégladarabok. Vagy másutt a szájhagyomány mutogatja még a régi telekhelyeket. Guth, Zám és Zelemér községek fekvésével természetesen tisztában vagyok. Ellenben nem tudom határozottan megjelölni a térképen a következő elpusztult falvak helyeit, amelyek részint ma is Debrecenhez tartoznak, részint a XVIII. század vége feléig több kevesebb ideig ugyancsak Debrecen zálogos pusztái valának: Bánk, Ebes, Fancsika, Haláp, Hegyes, Koteles, Macs, Monostor, Ohat, Pacz, Parlag és Szentgyörgy: továbbá Abu, Aradvány, Buzita, Nyir (vagy

Kutya) Bagos és Tamási. Hazafiui tisztelettel kérem tehát mindazokat, akik kegyelettel vannak eltelve multunk emlékei iránt s akik a felsorolt helységeknek akár telekhelyeiről, akár templomromjainak vagy templomdombjainak fekvéséről meghuzható közelebbi felvilágosítást, utbaigazítást adhatnak: sziveskedjenek azt velem szóval, akár írásban közölni.

Egyidejűleg örömmel és köszönettel fogadnék értesítést affelől is, hogy élnek e még a nép nyelvén, ha csak egy-egy dűlő, halom, ér és vizállás nevében is eme régi községek és birtokok nevei: Apa, Aszalos, Bodács, Csécs, Himes, Hollós, Karatelek, Keserű (egyház), Korpád, Mizesé, Péter deakülése, Séter, Szentiván, Szentjános, Szopor, Tegye vagy Tege, Tusnak, Zomaj, melyek a Hortobágy mellékén, főképen Nádudvar, Ladány, továbbá Szoboszló, Kaba, Szovát környékén fekhettek; ismét Ároktelek, Bagota, Báboczlíka, Bedehalma, Cégény, Csalános, Csörszpusztája (Bodogfalva határában), Fővényes, Hetven (egyháza) vagy Hethzen, Kajonteleke, Kékesegyháza, Medgysegyháza, Móregyháza, Nagynádfenek, Poroszló és Boroszlóteleke, Papegyháza, Sárkuta, Simon-egyháza, Süldő, Szentdemeter, Tözeg-egyháza, Ujlak, Urkuta és Zöldhalom. Mindezek a Hunyadiak korában mint Debrecen vidékén fekvő birtokok (possessiók) tűnnek fel.

Végül, élhetnek még olyan öregek, akik ismerik a boldogfalvai régi templom dombját, amely állítólag az Átkosföldön emelkedik, a váradutcai temető megett. A felvilágosításokat a városi közlevéltárba sziveskedjenek címezni.

Debrecen, 1903. febr. 10.

Zoltay Lajos
s. levéltárnok.

KÖZIGAZGATÁS.

Megyei közigazgatás.

— február 10.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt **Puky Gyula** elnöklété alatt tartotta meg rendes havi ülését, melyen az egyes szakeladók terjesztették elő az elmúlt január hóra vonatkozó jelentésüket.

Az egyes jelentések főbb adatai a következők:

(**Alispáni jelentés.**)

Rásó Gyula alispán jelentése szerint a közbiztonsági viszonyok a mult hó folyamán jók voltak s figyelemre méltóan nem zavartattak meg.

Az állategészségügy is kedvező volt, amennyiben a ragadós állati betegségek megszűntek, így Balmazújvároson és Hajdu Nánáson a sertésvész teljesen megszűnt. Ellenben H.-Szoboszlón egy gazdasági udvarban fellépett a veszettség.

A **Ferenczy Elek** nyugalmazott főszolgabíró fegyelmi ügyében a közigazgatási bizottság fegyelmi válszta mánya által hozott beszüntető határozat, megfélebbesztetvén, jogerőre nem emelkedhetett.

(**Közegészségügy.**)

Hajdúvármegyében, **Losonczy Álmós** t. főorvos jelentése szerint a közegészségügy az elmúlt hónapban kedvezőtlen és rosszabb volt mint decemberben. A születések száma kisebb a halálozás pedig jelentékenyebb. A heveny

fertőző kórok száma alig mutat valami apadást.

Ronesoló toroklob 7 községben fordult elő 18 újabb esettel, 1 halálozással.

A vörheny 6 községben fordult elő összesen 117 beteg volt, 14 halálozással.

A kanyaró 5 községben 82 esetben fordult elő, halálozás nélkül.

Rendkívüli haláleset 3 volt. H-Böszörményben egy gyereket a szárazmalom összezuzott, Nádudvaron egy aszsonyot véletlenül fegyverrel agyonlőttek s Földesen egy csecsemő szénéleg által okozott fuladásban mult ki.

(**Élet és halál.**)

A mult január hó folyamán Hajdúmegyében született összesen 526 egyn ezek közül 24 halvaszületett, elhalt 332 a szaporulat tehát 170.

(**Az adózó vármegye.**)

Hajdúvármegyében az elmúlt január hónapban a lakosság egyenes adóban 102419 korona 96 fillért, hadmentességi díjban 1275 kor 73 fillért, bélyegjövődékben befolyt a város fogyasztását is beleértve, 31892 kor. 11 fillér, jogilletékben 44756 kor. 12 fillért, díjjövődékben a város fogyasztását is beleértve, 113252 kor. 33 fillér, fogyasztási és italadóban 15740 kor. 56 fillér. Fizetési halasztást a pénzügyigazgatóság 3, a miniszter pedig 18 esetben engedélyezett.

× **37 % pótdadó helyett 42 %.**

A városhoz tegnap leérkezett a belügyminiszteri leirat, mely szerint **Szell Kálmán** belügyminiszter *nem hagyta jóvá* a decemberi közgyűlésen elfogadott, de **Roncsik Lajos** főszámvevő által nyomban megfélebbesztett **1903. évre szóló városi költségvetést**. Az erre vonatkozó, tegnap városunkhoz leérkezett nagyfontosságú miniszteri leirat bizonyára alaposan meg is okolja a kormányhatóság elhatározását. Valószínűnek látszik, hogy a miniszter nem tartja realinak a költségvetést s egyes fedezetek — mint a hogy ezt mi gyakorta hangoztattuk — nagyon bizonytalan értékűek. Így az építkezéseknél, az utcajavításoknál, az erdők kihasználásánál, a ménesekre vonatkozó tételeknél a bevételek nagyon kétségesek, de a kiadások nagyon is ténylegesek. Miután pedig ezek szerint a költségvetés hiányai a megszabott 37 százalékos pótdadó utján nem fedezhetők, a miniszter hír szerint a főszámvevő által megállapított 42 százalékos pótdadó kivetését kívánja a város által is megállapítani. A rendeletben, mint magán uton megtudtuk, a miniszter elrendeli a költségvetés újból való tüzetes tárgyalását, olyan formán, hogy az ez ügyben hozandó határozat március 15-ig jóváhagyás végett hozzá újból felküldhető legyen.

× **A lelencház ügye.** A lelencház telekét illetőleg, amennyire lehet gyorsan kell határozni Debrecen város közönségének, mert még megtörténhetik, hogy a miniszter megunva a sok huza-vonát, nem Debrecennek adja a lelencházat. A

lelenház ügyében különben a miniszterium részéről ma megérkezik Debrecenbe Ybl műépítész és Frankl Ödön közegészségügyi felügyelő, akik a tanács tagjaival a lelenház hová építése tárgyában értekezletet fognak tartani.

× **Jóváhagyott közgyűlési határozatok.** A belügyminiszter Debrecen város közgyűlésének több határozatát hagyta jóvá. Így jóváhagyta a *Bika* szálló leégett istálló épületének 7000 korona költséggel való újraépítését, — a belvárosi óvó ondódi földjének eladását, a világítási vállalat 1901. évi költségvetését.

H I R E K

N a p l ó.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Febr. 10. Tanács értekezlet a városi nyomda ügyében délután 4 órakor.

Febr. 11. A Csokonai-kör felolvasó ülése. Város háza,

Febr. 12. A Csokonai kör választmányi ülése délután 5 órakor, a városházán.

Febr. 15. A polgári-kör közgyűlése d. u. 3 órakor a kör saját helyiségében.

Febr. 15. Az iparos ifjuság táncmulatsága. Arany Bika,

Febr. 21. A függetlenségi párt estéje. Arany Bika,

Febr. 22. Ipartestület közgyűlése.

Febr. 22. Evang. filléregylet tea-estéje.

Febr. 22. A Székely asztaltársaság közgyűlése.

Febr. 23. A kölcsönös segélyező egyesület közgyűlése d. e. 10 órakor (Városháza nagyterem).

Város-e Debrecen.

— febr. 10.

Ugy-e furesa kérdés? Hiszen az iskolásgyerek is tudja, hogy Debrecen szabad királyi város hetvenötezer lakossal.

De azért mégsem ok nélkül való a kérdés, hogy hát igazán város-e Debrecen?

A várost a falutól első sorban a városias külsőségek különböztetik meg. — Falun ha éjtszaka sötét az utca, kátyus a gyalogut, bokáig ér a sár: oda se neki. Ellenben ha ugyanezt városban tapasztalja az adófizető: haragra lobban.

Nézzük már most a mi ős Debrecenünk külsőségeit.

A sarat itt szörnyű módon becsülni szokás. A világról el nem takarítanak a sarat sem az utcákról, sem a gyalogjárókról. Szabályrendelet van róla, hogy minden háztulajdonos köteles háza előtt a havat, szemetet, jeget, sarat eltakarítani. De a debreceni háziurak legnagyobb része füttyül a szabályrendeletre. Mikepéreset, Józsat, Böszörményt megszegyeni a debreceni feneketlen sár. Igazán röstelni való az a városiatlan lucok, szenny a házak mentén.

Különösen oly utcákon, ahol a gyalogjárók közepén valóságos gödrök vannak, életveszedelmes a járás. A világítás esti 11 óra után már egyszerűen falusi.

A színházban gyakran végződik az előadás 11 óra felé. Tessék ilyenkor haza botorkálni teszem azt a szép Batthyány-utcán, ahol a gyalogjárókon igazán botrányos gödrök segítik elő a nyaktörést, — az ember végrendeletet írjon, mielőtt erre a szegyenletes hepehupára rálép.

S ez most példa legyen csak. De ilyen a város majdnem minden utcája. Ehhez a sártengerhez, ezekhez az árkokhoz csupán az lenne méltó, ha a város főbb hivatalait a piac utcán éktelenkedő otromba fabódékban helyeznék el. Akkor legalább senki se kérdezné többé hogy város-e Debrecen?

* **A Csokonai-kör kutja.** A Csokonai-kör joggal a magáénak nevezheti azt a kutat, melyet a város az emlékkertben furat. A szabadság-szobor felállítására szükségessé tette, hogy e szoborral szemben álló régi rozoga-kutat eltávolítsák. A Csokonai-kör még a múlt nyáron kérte a városi tanácsot, hogy a régi kut helyébe készíttessen az emlékkert más, alkalmasabb részén egy mély furású jó vizű kutat. A város most tesz eleget a Csokonai kör kérésének, már meg is kezdte furatni az emlékkert nyugoti oldalán, a Szombati-Veresmárti-oszlop háta mögött az új kutat, a mely nem csak a kert céljaira fog szolgálni, hanem a nagy közönségnek is rendelkezésére fog állani.

* **A jogász elnökség.** A Joghallgatók Segítő-Egyletének elnöke a tekintélyes egyesület fennállása óta mindig úgy szerepelt a jogászságnak minden dolgában, minden mozgalmában, mint az egész joghallgató ifjuság elnöke. A múlt félév zavaros ifjusági állapotai után végre esend állott be a jogakadémián, annyira, hogy a jelen félév jogász elnöki székére mindeddig csak egy komoly jelölt van, Nagy István III-ad éves joghallgató. A választást még e hónap folyamán megadják. Nagy Istvánt a rövid ideig, de igen szép eredményekkel működő Ozory-párt jelölte. Megválasztása bizonyos.

* **Vármegyei hivatalos lap.** Széll Kálmán belügyminiszter legújabbban rendeletet adott ki, a vármegyei hivatalos lapok dolgában. A rendeletet kimondja, hogy minden vármegyében külön hivatalos lapot kell alapítani, illetve a már meglévő hivatalos lapot — a szerzett jogok lehető kiméltése mellett — rendelet értelmében átkel alakítani. Az eddig is hiavatalos lapként szereplő organumot tehát az ügyviteli szabályzat szerint át kell alakítani. A hol eddig egyáltalán nem volt hivatalos lap, ott hivatalos lapot kell alapítani, még pedig úgy, hogy az *külön lapként* jelenjék meg. A létesítendő új hivatalos lap valamely helyi lap melléklete nem lehet. Azokban a vármegyékben, ahol a hivatalos lap eddig valamely helyi lap mellékleteként jelent meg, ott ez a forma csak úgy maradhat meg továbbra is, ha a hivatalos lap nem politikai lapnak a melléklete. Ellenkező esetben el kell választani a hivatalos lapot a politikai laptól, vagy az illető lapnak politikai jellegét el kell ejteni. Ha azonban ez utóbbi körülmény az illető lap létfeltételét ingatná meg és a vármegye közönsége is óhajtaná az eddigi állapotot, ez az ügyviteli szabályzattal nem ellenkezik.

Ebben az esetben azonban a hivatalos lapnak elkülönítve kell megjelennie. A hivatalos lapszerkesztésért minden esetben az a vármegyei tisztviselő felelős, a kit az alispán a szerkesztéssel megbízott, még akkor is, ha a technikai részt a lap tulajdonképpen szerkesztője végzi.

* **A Csokonai kör választmányi ülése.** A Csokonai kör e hónap 12-én délután fél 5 órakor a városháza kis tanácstermében választmányi ülést tart, a melyen folyó ügyek nyernek elintéztést.

* **A favágógép kalandjai.** Az már bizonyos, hogy a debreceni favágógép a gépek Trenck Frigyese. Annyi bajon, veszedelmen, kalandon még vasból, acélból készült masina nem ment keresztül, mint a debreceni favágógép. Annyiszor megtámadták, összevágták, annyi lázadást, rendőri beavatkozást, kitoloncolást okozott már ez az ártatlan vasszerszám, hogy még a budapesti lapokba is belekerült. Tegnap megint szerepelt a favágógép. A Piac-utcán levő Lamprecht (ezelőtt Biedermann) féle ház udvaráról jött ki, s beleakadt a kisvonat sínparájába, még pedig olyan alaposan, hogy egy fél óráig sem előre sem hátra nem bírt mozdulni. A kis vonat közlekedése megakadt, míg végre 8—10 ember segítségével megindult az automobil favágógép. Nagy embertömeg nézte a berekedt masina vergődését, — s a nézők között bizonyára legkevésbé mulattak az eseten a veszteglő kisvasut utasai.

* **Megnyitnak az óvók és menhelyek.** A múlt év december havában a gyermekek közt uralkodó vörheny és kanyaró járványok miatt a legtöbb debreceni óvót és gyermek menhelyet bezárták. Most azonban, mint Sárváry Gyula főorvos jelenti a polgármesteri hivatalnak, azok a betegségek Debrecenben megszűntek. Ere való tekintettel a hatóság e hónap 16-án az összes óvókat és menhelyeket megnyitja.

* **A Székely asztaltársaság** e hónap 15-én választmányi ülést tart a jogász és tisztviselő körben, a melyen az e hó 22-én tartandó közgyűlés tárgysorozatát készítik elő. Ezen a közgyűlésen fog a Székely asztaltársaság véglegesen szervezkedni.

* **Halálozások.** Vasárnap és a tegnapi nap folyamán elhaltak: Váradi Benjáminné ev. ref. 28 éves, Nagy Imre r. kath. 65 éves, Markovics Mária ev. ref. 17 hónapos, Remetei Károly ev. ref. 34 éves, Pásztor István ev. ref. 35 éves, Boritán Gábor gör. kath. 43 éves, Senyák Jánosné róm. kath. 51 éves és Pap Mária ev. ref. 8 éves.

* **Cigaretta a színházban.** A vasárnap délutáni előadáson egy fiatal ember F. I. cigarettára gyújtott a színház folyosóján. Egy rendőr észrevette, s jelentést tett róla Kovács Mihály rendőrbiztosnak ki a meggondolatlan fiatalember nevét feljegyezte. — Bizony ennek a kis cigarettának legkevesebb ötven korona lesz az ára.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Bignió Sándor 32 éves magánzó tegnap délután betért a Mester-utca 13 sz. alatt levő Vince féle pálinkamérésbe, s italt kért. Nem az első pohár volt ez, Bignió Sándor már meglehetősen állapotban került a pálinkamérésbe. A kitöltött pálinkába azután hirtelen beledobott egypár szem marószódát, s kiitta. Az üzlet tulajdonosa elrémült, mikor Bignió kijelentette, hogy megmérgezte magát. Rendőrt szaladt, s az időközben rosszul lett embert be-

szállították a kórházba, hol rögtön ellenszereket alkalmaztak, és pedig sikeresen. Bignió hamarosan jobban lett, s bár még a kórházban fekszik, állapota aggodalomra nem ad okot.

*** A ki mindig részeg.** Az aya fi, aki szem hat este fölszedte a heti munkabérét, köszönteni óhajtván a vasárnapot, megvárta a virradást. Míg azonban idáig jutott, sok minden ment keresztül. Egyszer aztán bebötört egy olyan kisebb koresmába, ahol a tulajdonos — okulva keserves eseteken — rémülettel nézett az italos ember elé.

A mi emberünk is nekitámaszkodott az asztalnak és nagyot csapott az öklével, mondván: — Bort ide, aki anyyala van!

A vendéglős meg se moccant.

— Lesz-e bor, vagy nem lesz? — türelmedenkedett a vendég.

Ujabb némaság fogadta a fölszólalást. Erre aztán odament a magyar a vendéglőshöz és úgy ordította szeliden a fülébe:

— Süket az ur? — Bort kértem!

Amaz ki sem vette a szájából a pipát.

— Részeg embernek nem adok.

A jókedvű magyar eleinte megütődve tekintett rá, majd hogy lassankint visszatért az öntudata, még mosolygásra is huzódott a szája. Aztán csak kifelé haladtában szólt vissza:

— Részegnek nem ad kend? — Ugy látom, nem kapok én akkor itt soha!

*** A turó vigéc.** Jacik József sztrihai utazó tegnap galicai turóval házalt Debrecenben, meglehetősen mennyiséget adva el kereskedőknek és magánosoknak s több megrendelést szerezve a galicai cégeknek. A rendőrség azonban észrevette Jacik urat s felelősségre vonta. Miután az utazó meghívó levelet nem tudott felmutatni s miután a gazdasági melléktermények az ipartörvény értelmében ipartermékeknek tekintendők, a jogtalanul hazaló külföldi utazót megbüntették 10 koronára. A bírságot nem tudván lefizetni, egy bődön turót lefoglalt a rendőrség, mit az esetben, ha Jacik záros határidő alatt nem fizetné le a bírságot, el fognak árverelni.

*** Megtelt a rendőrség börtöne.** A télutónak szomorú, de évről-évre következetesen megújuló jele. Ilyenkorra elfogy a szegény embernek öszről félretett keresménye, munka nincs, élni pedig csak kell. A becsületes munka hiányában minden uton s módon igyekeznek betéví falatját megszerezni a nyomorgó nép s megkezdődik a kisebb kihágások, csavargás, koldulás és apró lopások korszaka. A falukról nagyobb városok felé húzódnak a foglalkozás nélküli szegény emberek, munkát és kényeret remélve. Reményükben csalódnak s a munkakereső kirándulásnak rendőri visszatoloncolás a vége. A tegnapi nap folyamán nem kevesebb, mint 41 egyént jelentettek fel és fogtak el csavargás, koldulás és tiltott visszatérés miatt. Orosz László rendőrfogalmazó, ki pár nap előtt házasodott, önként félbeszakította 30 napra nyert szabadságát, hogy a rengeteg kihágási ügy elintézése tennakadást ne szenvedjen. Tegnap több mint 70 kihágási és büntügyi idézést bocsájtott ki. — Szóval télutóján vagyunk, lágyul az idő s megtelnek a börtönök.

*** Aki imádkozik a rendőrségért.** Kohanel Efraim nyir-acsádi honfitársunk annyiban hasonlít a Habsburg házhoz, hogy nem feled, de nem is tanul semmit. Ezelőtt 30 évvel vándorolt be Galiciából s még sem tud egy szót sem magyarul. — Tegnap bejött Debrecenbe. Falusi szo-

kás szerint kocsiját lovát őrizetlenül hagyta a Piac-utcán. A szabad természet gyermekét — értsd Kohanel tisztos kora lovát — elfogta a nagy város láza. Megunta a céltalan álldogálást s egyszer csak hipp, hopp! — délecegen galoppírozott végig a főutcán, egyenesen neki a kisonvatnak. A gépvezető lélekjelenlétének köszönhető csak, hogy bajba nem került a tüzes gebe. A rendőrök azután elesíték s Kohanel Efraimmal együtt előállították a rendőrségre.

Borzasztóan meg volt ijedve az öreg Kohanel. Ugy rettegett a büntetéstől, mint egy gyermek. A kihallgatást végző tb. kapitány előtt azután lágy kérő hangon előadta, hogy ne bántsa őtet a nagyságos főkapitány ur nagyon. Hetven éves ember, ugy sem soká él, meghalni pedig elmegy Jeruzsálembe, majd ott fog imádkozni a debreceni rendőrségért. A kapitány könyörületes is volt s a debreceni rendőrség leendő menyeyi pátrónusát 2 korona bírság árán kiszabadította a veszedelemből.

*** A kis Kohn csakugyan elveszett.** Kérjük olvasóinkat, hogy bájos, avagy bajszos ajkaikat ne nyissák mosolyra, ne is bosszankodjanak, főleg pedig ne merjék kétségbevonni lapunk komolyságát, ötletességét és jól értesültségét. A kis Kohn most csakugyan elveszett. Nem érdeklődnek ugyan annyian utána, mint szemtelenül népszerű névrokona iránt, de hollétét épügy nem tudják, mint a mesebeli kis Kohnét. A dolog ugyanis így áll: Kohn J. József királyi hercege-utca 23. sz. alatt lakó munkás gyerek, ki eddig a Falk Armin féle kefégyárban dolgozott, ezelőtt egy héttel eltűnt. Felvette kis hetibérét s azzal világgá ment a vállalkozó szellemű ifju. Most keresik mindenfelé, ha ugyan a mai viszonyok között egyáltalában lehetséges komolyan keresni egy kiskoru Kohn-t.

*** Eltűnt aranygyűrűk.** Békési Sándor ujkert II. járásban lakó munkástól tegnap ismeretlen tettes ellopott 4 darab aranygyűrűt 70 korona értékben. Nyitva volt a szobaajtó s a tolvaj könnyű szerrel elemelte a nyílt helyen fekvő aranygyűrűket. A tettest a csendőrség nyomozza.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Feb. 10, kedden: *Kapitány Kisasszony* daljáték. *B.*

Feb. 11. szerdán: *Denise*, színmű. *C.*

Feb. 12. csütörtökön: *Louise*, bohózat. *A.*

Feb. 13. pénteken: *Agglegények*, vígjáték. *B.*

Feb. 14. *San-Toy*, daljáték. *C.*

Feb. 15. vasárnap: délután *Niniss*, énekes bohózat, este: *Felhő Klári*, népszínmű.

A színházi bizottság ülése.

febr. 10.

A színházi bizottság tegnap tartotta első ülését. Jelen voltak Kovács József elnök, Vecsey Imre helyettes elnök, Kovács Kálmán jegyző, Oláh Károly színházfelügyelő, Boczkó Sámuel főkapitány, Abraham László főgyógyász, Aczél Géza főmérnök, Berger Jenő, dr. Fejér Ferenc, dr. Gulyás István, Komlóssy Dezső, Lengyel Imre, Márk Endre, Szikszai Szabó József, Szentkirályi Tivadar, Tóth István bizottsági tagok és Makó Lajos szingagató.

Az első ülésel járó alaki kérdések elintézése után tárgyalás alá vették a színház házi kezeléséről

kidolgozott javaslatot.

A kiküldött három tag közül kettő: Oláh Károly és dr. Fejér Ferenc erkölcsi, anyagi és művészi szempontból mérlegelte a kérdést és véleményét részletes megokolással terjesztette a bizottság elé.

Szentkirályi Tivadarnak külön véleménye van, ő tehát nem írta alá a bizottság munkáját.

Oláh Károly ajánlotta a munkalat általánosságban való elfogadását.

Aczél Géza szerint vidéki magyar városokban ma nincs arra szükség, hogy a színházak hivatalos kezelés jármába kerüljenek.

Ezért ő elvi alapon ellenzi a színház házi kezelésbe vételét.

Szentkirályi Tivadar a már közzétett és ismert bizottsági javaslattal szemben megokolja külön véleményét.

Márk Endre azt a kérdést veti fel, hogy miért kell a városnak a színházra ráfizetni, holott nagy műpártoló közönsége van a színháznak? Ő szeretné ha a kérdést a város előnyére megoldanák. Azonban nem tartja az ügyet így röviden elintézhetőnek. A bizottság tanulmányozza a kérdést, a sajtó útján a közönség nézeteit is meg kellene ismerni. Indítványozza tehát, hogy az elnök 2-3 hónap múlva tűzze a kérdést napirendre.

Berger Jenő szintén azt tartja, hogy most elvi határozatot ne hozzanak, legjobban lenne a nyár végéig az ügyet függőben tartani.

Dr. Fejér Ferenc ellenkező nézeten van. A bizottság évek óta foglalkozik a kérdéssel, azért küldte ki a három albizottságot s az most alapoa és részletes munkalatát beterjesztette.

A színház házi kezelése nem gátolhatja a színházat művészi fejlődésben. Sőt ellenkezőleg, ahogy az iskoláztatás állami és városi kezelésben van, éppen úgy kellene magasabb művészi és nemzeti szempontból a színházat is a város hivatalos hatósági ügykörébe emelni. Ez még anyagi szempontból is felette előnyös lenne.

Oláh Károly ellene van a halasztásnak. A tanácsot kötelezi a közgyűlés az ügy eldöntésére. Tessék szavazás alá bocsátani a kérdést, legyen-e házi kezelés vagy ne?

Szentkirályi Tivadaruganezt tartja. Nem hive az intendaturának; de hive a kérdés eldöntésének, mert az már megérett az elintézésre.

Kovács József elnök egyhangú elintézését szeretne érdemben. — Tehát halasszák el egy hónapra a döntést. — Ő maga részéről nem bírálja a házi kezelésnek.

Lengyel Imre ugyancsak a halasztás mellett van. Kívánatos, hogy gyakrabban és behatóbban foglalkozzék a bizottság a színházi ügyekkel.

Dr. Gulyás István egy hónapi határidőt kíván s a döntő ülésre anyagi költségvetést is.

Kovács József kimondja az ügy eldöntésének egyhangú határozattal az április második felében tartandó ülésre halasztását.

Ezután tárgyalták dr. Gulyás István indítványát

a színház erkölcsi ellenőrzéséről.

Dr. Gulyás István, arra hivatkozva hogy javaslatát a lapok közölték, nem olvassa azt fel, hanem röviden ismerteti.

javaslatának okait és történetét. A bizottság hivatása nem lehet pusztán közgazgatási ellenőrzés. Szükség van a színház művészi céljainak ellenőrzésére is. Indítványa arra irányul, hogy a bizottság ezt a jogát ezentúl jobban gyakorolja, mint eddig tette. A múltban voltak esetek, hogy a színházban oly előadások voltak, melyek dalesarnoki szinten is alul álltak. Ez a jövőben elő ne fordulhasson.

Felhozza a nemrég színre került oesmányul erkölestelen Loute című bohózatot, melyet nem szabadna a debreceni színházban előadni. Járjon el a bizottság a színházigazgatóval egyetértően.

Mark Endre azt hiszi, hogy a szerzeseti szabályzat ezt a jogot megállapítja, ennél tovább menni nem kell. A közönség sajnos jól mulat a sikamlós, sőt erkölestelen darabokon is. Céloz a nagy remekírókra, akiknek alkotásaiban szintén vannak kényes, sőt durva jelenetek.

Dr. Fejér Ferenc azt óhajtja, hogy az igazgató a Nemzeti Színház műsorán levőkön kívül minden új darabot megvétel előtt köteles legyen a bizottságnak kéziratban bemutatni.

Oláh Károly azt tapasztalta, hogy Makó igazgató a szerződésben reá rótt köteleességeket teljesíti. A darabok előzetes bemutatása nem lehetséges, nem is kell. A debreceni bizottság ne osztályozza a fővárosi színházakat. A szerződés 29 s íkása értelmében dr. Gulyás István indítványáról van intézkedés.

Lengyel Imre szerint vitás kérdést mi a helyesebb: a fiatal nemzedéke, mindenbe beavatni e, hogy megutálja az erkölestelenséget? vagy eltitkolni előtte? Ami a Loute-t illeti, ő ebben is megtalálja az erkölesi alapot, mert végül a beestelen Loute bűnhődik az által, hogy megtudja hogy — az ura méltó párja neki. (Nagy derűtség.)

A bizottság ezután a fölött vitatkozott, hogy melyek az elsőrendű fővárosi színházak? Mivel ezt a bizottság nem hivatott megállapítani, — az elnök kimondja, hogy ezuttal elég, ha a szerződés pontjaihoz ragaszkodva gyakorolja jogait a polgármester és a színházi bizottság.

Attértek ekkor a

színházi ruhatar

nyomoruságainak megoldására.

Oláh Károly színházfelügyelő jelentti, hogy a város 500 koronát a leg-sürgösebb átalakításra már megszavazott.

Tóth István bizottsági tag nagyobb átalakításról dolgozott ki tervet. Ez azonban 6—7 ezer koronába kerülne.

Az ügyet a bizottság a színházfelügyelőnek adta ki.

Végül a

társulat szervezése

került tárgyalásra.

Dr. Fejér Ferenc bírálta a működő társulat egyes tagjait személy szerint. Kifogásait ajánlotta az igazgató figyelmébe, hogy jövőre pótolja a hiányokat és jobb társulatot szerződtessen.

Márk Endre szintén kívánja a művészi igények teljes kielégítését. Ami jó, örömmel fogadja, de olyan nagy és elsőrendű kifogásai vannak, melyeket el nem hallgathat. Ő személyeket nem nevez meg, de általában sok fegyelmetlenséget tapasztalt és kétségtelen, hogy a közönség részéről sok a panasz.

Oláh Károly fölemlíti, hogy a bizottság legutóbb nem tett kifogásokat, tehát a tanács nem is intézkedhetett. —

Makó igazgató működésében sok a dícséretre méltó. Fényes diszletei vannak, jó és ügyes a rendezés. De a személyzet ellen lehet jogos kifogás. Táncoznók is kellenek.

Dr. Gulyás István nagy elismeréssel szól az igazgató művészi törekvéseiről. Örömmel látja a kiállítás fényét és a rendezés kiválóságát. Az összjáték, a fogyelem kielégítő. De a személyzet ellen neki is sok a kifogása. Új társulat kell, mert a mostani általában rossz.

Berger Jenő védelmébe veszi az igazgatót. Jövőre oly elsőrendű művésznőt szerződtetett, aki az országban az elsők közt van. Kevés színház dícsékedhetik ily erővel.

Egyes szerepkörök betöltését nem lehet szigoruan követelni, mikor az igazgató a szerződésben reá háruló köteleességeket hiven teljesíti.

Acél Géza szeretné, ha az itt elhangzott kívánságokat és panaszokat az igazgató figyelembe venné s áprilisig, a mikor új személyzetét bemutatni köteles ugy szervezkednék, hogy a közönséget is kielégítse s a bizottságnak se legyen kifogása.

Makó Lajos igazgató felvilágosításul kifejti, hogy ő abba a jóhiszeműségbe jutott, hogy az ő társulata jó, mert október óta a bizottság nem tett kifogásokat, üléseket is alig tartott és egyáltalán nem közölte vele kifogásait. Ő a maga részéről nagyon szeretné, ha a bizottság kívánságait kielégíthetné. Azonban a tagokkal kötött szerződése kötelezik őt és amikor már személyzetét szervezte, utólagosan nem változtathat meg mindent.

A bizottság erre határozatban kimondja, hogy a koloratur primadonna hiányát viragvasárnapig is vendégszereplésekkel pótolja s gondoskodik arról, hogy új társulata az igényeknek megfelelően legyen szervezve.

Dr. Fejér Ferenc indítványára a bizottság azt is kimondja, hogy ünnepnapokon gyermek- és történelmi színmű előadásokat is tarthasson az igazgató.

Apróbb folyó ügyek elintézése után az ülés késő esti félnyolekor véget ért.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Az egyházi adóhátralékosok. Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága, a presbiteri gyűlés határozata és az esperesi körlevél értelmében összeállította és megvizsgálta az adóhátralékos hívek névsorát. E névsor alapján felhívást bocsájt ki a gazdasági bizottság, hogy a hátralékosok adójukat minél hamarabb fizessék be annál is inkább, mert a mihamar be-következendő lelkészválasztásnál csak azok szavazhatnak, kik ugy a mult, mint a jelen év első felére eső adót befizették.

Ingyenségek a jogakadémián. Ebben a hónapban kerül kiosztásra 700 korona korona ingyenségy és nagy mennyiségű könyvségy az ev. ref. jogakadémián. Február 17-ig kell beadni az ingyen ségy iránti kérvényeket, mert ezen a napon tartja a joghallgatók segítő egylete ingyenségyosztó választmányi ülését.

TAVIRATOK.

Kihallgatás a királynál.

Budapest, febr. 9. (Saját tudósítónk távirata.) O Felsőge ma délelőtt általános kihallgatást adott, a melyen megjelentek: Vaszary Kolos biboros-herceg-érsek, Brankovics György patriárka, Császka György érsek, Csáky Albin gróf főrendiházi elnök, Tneffstein Károly gróf rendkívüli követ, Andrassy Géza gróf, Forinyák Gyula lovassági tábornok, Guttenberg Emil báró altábornagy, Gromon Dezső államtitkár, Piret de Bihain Béla báró, Zichy Géza gróf és Tallián Béla képviselőházi alelnök titkos tanácsosok, Pepta Vladimir metropolita, Dumba Szilárd rendkívüli követ, Esterházy Miklós herceg, Gulner Gyula államtitkár, Décey Zsigmond kuriai tanácselnök, Székely Ferenc dr. koronaügyész, Bubla Ferenc táblai tanácselnök, Berchtsid Kázmér gróf, Széchényi Frigyes gróf, Széchényi Rezső gróf, Kende Zsigmond, Apponyi Gyula gróf, Körösy István kamarások, Jablancy Sándor és Gandernak József altábornagyok, Zedwitz Alfréd gróf, Hauer Lipót báró, Gemmingen Herman báró, Gaál Agost, Magyar Gyula, Kiss Zsigmond, Henike Richard, Fekete Miklós ezredesek. Együttesen fogadta ő Felsőge a kolozsvári Mátyás-szobor bizottság küldöttségét. Hegedüs Sándort, Feilitzsch Artur bárót és Fekete Nagy Béla városi tanácsost, az Erdélyi Kárpát Egyesület küldöttségét, Feiltzsh Artur bárót és Dániel Gábor képviselőházi alelnököt, a fő és székváros képviselőtömben megjelentek: Márkus József főpolgármester és Halmos János polgármester, továbbá Lwoff Sándor orosz főkonzul, Myrbach Harff Vilmos gróf német követi titkár, Nahnagel Herman udvari tanácsos, egyetemi tanár, Ballai Lajos miniszteri tanácsos, Uchritz Emil báró, Biedermann Rudolf báró és Diósy Aladár földbirtokosok, Hajdu Odön apát és Fedlieska Pál kanonok.

Az újbányai kerület.

Zsarnóca, febr. 9. (Saját tudósítónk távirata.) Az újbányai kerület szabad-elvűpártja ma egyhaugulag gróf Wickenburg Márk keresk. min. államtitkárnak ajánlotta fel a képviselő jelöltséget. A jelölés felajánlására kedden délelőtt küldöttség megy az államtitkárhoz.

Feljelentés egy törvényszeki bíró ellen.

Budapest, febr. 9. (Saját tudósítónk távirata.) A budapesti rendőrfőkapitányságnál ma feljelentést tettek a budapesti törvényszék egyik bírása Soós Kálmán dr. ellen, zsarolás és hivatalos visszaélések miatt. — A megvádolt bíró tagja a budapesti törvényszék felelőviteli tanácsának. A feljelentés szerint a bíró a pörökben érdekelt felektől egy Schwarc Abraham dr. közvetítő révén pénzt akart kizsarolni azzal a fenyegetéssel, hogy különben a pör az illetők részére kedvezőtlenül fog végződni. Eddig hat ilyen esetben tettek feljelentést a közvetítő és a bíró ellen. A közvetítőt ma délben hallgatta ki a rendőrség. Soós Kálmánt pedig maga Bérczy főkapitány hallgatta ki a délután folyamán. A kihallgatások eredménye az lett, hogy Schwarc Abrahamot azonnal letartóztatták, Soós Kálmán ellen pedig az ügyészség megindította a vizsgálatot.

A szász királyi család regénye.

Brüsszel, febr. 9. Giron itt egy barátjánál lakik, mert családja nem fogadta be. Kijelentette barátja előtt, hogy mostani helyzete hallgatásra kényszeríti, de azért nem szakított végleg a hercegnővel.

Párizs, febr. 9. Lujza hercegnő eb-beli kérelmének teljesítését, hogy gyermeke betegágyához eresszék, állítólag Ferenc József király parancsára utasította vissza a szász királyi udvar. — A hercegnő állapota reménytelen.

Lyon, febr. 9. Lujza hercegnő tegnap Lachenál ügyvéd, egy orvos és bátyja Wöfling Lipót kíséretében ideérkezett. A pályaudvaron Mantni doktor, szanatóriumi igazgató és Torel Ágost elmeorvos fogadta. A hercegnőt, kinek nyugalomra van szüksége az itteni szanatóriumba vitték. — Bátyja tovább utazott Montrencia.

40.000 ember halála.

San-Francisco, febr. 8. A Mariposa gőzös azt a hírt hozta, hogy a Társaság szigeteken január 13 án nagy tengeri vihar volt, a melyben körülbelül 40,000 ember vesztette életét. Nyolc sziget elpusztult.

Letartóztatott szaklapszerkesztő.

Budapest, febr. 9. (Saját tudósítónk távirata.) A rendőrség Bolemann Aladárt a Háztalajdonosok lapja szerkesztőjét (?) ma sikkasztás és okirathamisítás miatt letartóztatta.

Gabonatözsde.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálát mérsékelt, vételkedv javult. — Kedvező irányzat mellett 35,000 méterháza került forgalomba, 2 és fél körben 5 fillérel drágább áron. Egyéb gabonane-mek közül rozs, zab és tengeri 5 fillérel drágább. Idő derült.

Buza áprilusra	7.61—62.
Rozs áprilusra	7.64—65.
Zab áprilusra	6.61—63.
Tengeri májusra	6.18—19.
Repce augusztusra	11.75—85.

BUDAPESTI TUDÓSÍTÁS.

A Dunáról. Az enyhe időjárás következtében a Duna mellék folyói mind zajlásnak indultak, tulnyomóan apadó víz mellett. A Duna a fővárosnál tegnap óta 23 centimétert esett s mai magassága 130 centiméter. Jég igen gyóren csak a folyam közepén van. Általában a víz Baját kivéve apadóban van az egész szakaszon.

Két érdekes gyilkossági pör a kurián. A jövő hónap elején két rendkívüli érdekes bünpör kerül a Kuria elé. Március hó 10 én kerül tárgyalásra Szentpéteri Sára gyilkossági bünpörének semmisségi panasza. Szentpéteri Sárát tudvalevőleg férje meggyilkolásával vádolják s a szolnoki törvényszék már hat ízben foglalkozott ez ügygel. Négyszer felmentő

ítéletet hozott, egyizben életfogytig tartó fegyházra s legutóba tíz évi fegyházra ítélték. Március 18-án kerül tárgyalásra Gelber Baruch gyilkossági és rablási pöre Neuberger Ignác dr. bíró referációjában. Gelber két évvel ezelőtt december hó 24 és 25-ike közti éjjelen egy dobutcai szabad leányt, Müller Terézt gyilkolt meg s rabolt ki. A budapesti esküdt-bírószág életfogytig tartó fegyházra ítélte a vádlottat, ki az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be, míg az ügyész megnyugodott.

Regényesarnok.**ROBINSON BABELBEN.**

Írta: Erdélyi Gyula.

(Folytatás.)

Barátaim — engedjék meg, hogy így szólítsam önöket — higgyék el, a legnagyobb gyermekség a bizalom. Visszaélnék vele. A ki nem boldog, lassankint belátja, hogy a beszéd nem vezet mindig jóra. Csak annak pusztkodhatunk, ki megért. Rettenetes az, ha nem értik meg fájdalmunkat. Az igaz, hogy a fájdalom enyhül, ha közelhezjük valakivel, a ki ebben részt vesz. Amde a többség vagy szemünkbe nevet, nem ismerve el fájdalmunkat, vagy közönyösen hallgat és hátunk mögött kegyetlen bírálatot mond.

Mikor visszatértem szigetemről Babelbe, keservesen tapasztaltam, hogy a kíváncsiság ösztöne folytán kihallgattak, de ki is nevettek. A ki kedvesében csalódik, az szenved, de a ki barátaiban csalódik az kétségbeesik. Nagyon hamar leszámoltam barátaimmal és eljöttem ide menekültem, a hol nem kénytelenség, de valódi lemondás a magány. Ez a lemondás vigasztalt engemet. Megszabadultam vízióimtól, nem hallottam hangokat, azokat a titokszere hangokat. Az ember beszélt és nekem nem volt közöm az emberhez. A világ rám nézve nem létezett tengődtem benne és tápláltam magamat. Lefeküdtem, hogy holnap újra felébredjek. Eitem elveszítet színét, sem fényes sem sötét képeket nem alkottam. Bellát eltemettem. Temetőbe jártam, hátha sirjára akadok. Évekig nem hallottam róla. Itt a temetőben nyugodt voltam, Reám nézve ő már nem él. Hazugság volt, ez is feltámadott. Az a büszkeség, melylyel segélyemet visszautasította, az a nagy lélek, mivel Malvinról lemondott tisztelni tanított.

Aldozatot hoztam én is lemondtam Belláról. Néha néha még is azt hittem hogy nem él. Szivarom füstjét az ég felé fújtam és gondolkodtam arról, gondol-e rám, ha ott fenn van és mikor a lányom hozzám került, akkor lefelé néztem, mert súlyos volt az a tudat, hogy az anyát megfosztottam leányától. Nem anya nevelte, nem anya vezeti a világba és jövője az én felelősségem sulyosítja. Egy leány. Mit tehetek én egy leánnyal, a kitől elraboltam anyját. Meg kell házasodnom, anyát kell neki adnom. Milyen boldog voltam még Robinson koromban, ma nem vagyok már az. Szenvedéseimhez, aggodalmak sorakoztak. Mégis én leszek hűtelen Bellához.

Mi vigasztaltuk, Jól esett neki a vigasztalás. Különösen Kersey Imre barátom szavai gyógyították. Ez a fiu bábeli Robinsonunk szívébe balzsamot csepegtetett. Milyen szépen tudta elaltatni aggodalmait. Biztatta, hogy ne vádolja

(Utánnymás nem díjazatik.)

magát, a mit tervel az áldozat, az egy nemes áldozat.

Sellőy távozás közben hálásan szorította meg barátom kezét.

A következő hét egyik estélyén mint testőrök, mind a hárman bálba kísértük Malvint.

Malvin első bálja ez.

En vezettem be a terembe, legyezőjét apja belépőjét Imre vitte. Mi is éreztük a leány elfogultságát. Egy percre el is szédültem. Régen nem voltam bálban. A zene, a tánc, a virágok illata... még régi emlékeim. Sok ismerős és ismeretlen arc, a kiket virulva láttam, hervadtan végzik be virulásuk folytatását és ők is átérezik azt, a mit én. Ifjuságuk requiemét és megreszketnek a mutandóság végrehajtója, az idő előtt, mely nem kedvez semmi épnék, semmi szépnék.

(Folyt. köv.)

Debrecen szab. kir. város Tanácsától.

Széna eladási hirdetés.

A Nagy-Cserén az 1902 évben a vágástereken termelt 47 boglya szénának árverésen leendő eladása elrendeltetvén, értesítettnek a venni szándékozók, hogy az árverés a helyszínen a f. év február hó 13 és 14-ik napján fog megtartatni.

Bővebb értesítés Botos Lajos nagycserői erdésznel és helyben a város gazdasági ügyosztályánál nyerhető.

Debrecen, 1903. febr. hó 9.

A városi tanács.

Magy. kir. államvasutak.

18186 903.

Osztrák magyar vasuti kötelék díjtétel helyesbítése.

Az osztrák-magyar vasuti kötelék II. rész 1 füzetében a 116 oldalon Krompach-Jungbunzbán B. N. B. és Ó. N. W. B. viszonylatban foglalt A. osztályu, 100 kkgknt 387 filléres díjtétel, 1903. márczius 15. érvényességgel 100 kkgknt 487 fillérré helyesbítettetik.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága, a részes vasutak nevében is.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Dr. Borzsovay Jenő ügyvéd kétszobás, előszobás, gáz és vízvezetékes lakást keres májusra.

Magy. kir. államvasutak.

18375 903. C. I. b. sz.

Gács-magyar közös forgalom.

(Díjtétel helyesbítése.)

A Gács-magyar közös forgalomban 1900. évi decz. hó 1-je óta érvényes II. rész, 1 díjszabási füzet (rovatolási díjtételek) 218. oldalán, Orló (Leluchów) országhatár-Vünksrei viszonylatban fennálló B.) osztályu díjtétel 1903. évi márczius hó 10-től való érvényességgel 208 fillérről 268 fillérré helyesbítettetik.

Budapest, 1903. évi február hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága, egyszersmind a részes vasutak nevében is.

Örökös tavasz megkezdése.

Nemcsak szép levágott virágok és kötött csokrok, de nagy mennyiségű cserepekben nyíló virágok is vannak állandóul készletben, u. m. jáczintok, tulipánok, Primulok, Cyclamen, valamint cameliák és azaleák olcsó árban és nagy választékban.

A t. közönség b. pártfogását kérve,
kiváló tisztelettel

Paczelt János,
mag- és virágkereskedő.

2329 1903. Kgy.

HIRDETMÉNY.

Hajdunánás város képviselő testülete egy közbárányhid építését a fenti szám alatt elhatározta annak árlejtés utján felépíttetése elhatározott az árlejtés megtartása a folyóévi március 23-ának délelőtti 10 órája, városháza nagytermében kitűzetett. — Felhívatnak azok kik ezen vágbárányhid építését felvállalni szándékoznak, hogy a kitűzött napon személyesen jelentkezzenek.

A feltételek és tervrajz a polgármesteri hivatalnál megtekinthetők.

Kelt Hajdunánás város képviselő testületének 1903 január 6-án tartott közgyűléséből.

Csohány László,
polgármester.

118
1903 v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. bírósnak V. 98 21903 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint S. Goldschmied és Comp. bécsi cég részére Schvarcz Viktor, debreceni lakostól 921 korona 50 fill. tőke ennek 1902. évi október hó 1 napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 60 korona, 76 fillér perköltség erejéig, 1903 évi. január hó 14-én bíróság lefoglalt és 1915 koronára becsült vászon, kanavász, ágy és asztalterítők és szőnyegárúkból álló ingóságok 1903 évi február hó 23-án délelőtti 10 órakor kezdetét veendő és alperes üzletében, Simonffy utcán, 2 számú háznál megtartandó nyilvános bírói, árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen 1903 évi február hó 4-én.

Török Péter,
bírói kiküldött.

Kiadó

egy csinosan butorított szoba, Hunyadi-utca 17. szám.

A legjobb arcz-szépítőszer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan.

Kitünő toillet szappanok a

Serail-puder. Kiváló finom arezpor

Epe-szappan.

o kenőcs használatához o

három színben, fehér, rózsaszín és krém

Serail-crème. nappali használatra.

1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnak V. Emil, Mihalevits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak drogueriájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárában. Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárában.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitünően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsan meggyógyítja a gyomorgörcsöt, kólikát és hascsikarást. 5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a mélabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitünően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájposhadásnál és minden fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felbőgést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre, lázas kiütésekre, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, koszús bőrküritések ellen, megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, köszvényt, fülfájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apácza védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozzátjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban; bármintve bármely postaállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis-, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csak az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyszerében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebb és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a segínyt és sikert, legalább az orvos megérkezéig; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitünő, olcsó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismérvével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily ezim alatt:

Thierry (Adolf) Orangyal-gyógyszertára Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.